

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Lingüística aplicada	Código	613836003	
Titulación	Mestrado Universitario en Lingüística Aplicada (2013)			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Vazquez Veiga, Nancy	Correo electrónico	nancy.vazquez.veiga@udc.es	
Profesorado	Alvarez Caccamo, Celso María Conde Noguerol, Eugenia Vazquez Veiga, Nancy	Correo electrónico	celso.alvarez.caccamo@udc.es eugenia.noguerol@udc.es nancy.vazquez.veiga@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Afianzar o coñecemento dos conceptos e metodoloxías asociados ás distintas ramas da lingüística aplicada.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecemento dos principios básicos, as técnicas fundamentais e algúns resultados destacados da investigación actual en lingüística.
A2	Capacidade para comprender a diversidade teórica e metodolóxica das escolas lingüísticas.
A3	Capacidade para distinguir e aplicar axeitadamente os distintos métodos de investigación en lingüística.
A6	Coñecemento das principais áreas da lingüística aplicada.
A7	Capacidade para aplicar os coñecementos lingüísticos adquiridos aos problemas do mundo profesional (docencia, asesoramento e mediación lingüística, tradución, lexicografía, planificación lingüística...).
B1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en ámbitos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan? a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en boa medida autodirixido ou autónomo.
B6	Capacitación dos estudantes para que adquiren coñecementos lingüísticos especializados e habilidades para analizar criticamente as propostas máis relevantes no ámbito dos estudos lingüísticos.
B7	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permitan aos estudantes acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B8	Capacidade dos estudantes no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos, así como indicar a súa utilidade na práctica profesional e investigadora.
B9	Capacidade dos estudantes para abrir vías de investigación novidosas no ámbito dos estudos lingüísticos, dotándoas de aplicación práctica para a súa transferencia a distintos ámbitos profesionais
B10	Capacidade dos estudantes para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o máster.
C4	Desenvolvemento para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Comprensión da importancia da cultura emprendedora e coñecemento dos medios ao alcance das persoas emprendedoras.

C6	Valoración crítica do coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asunción, como profesional e como cidadán/a, da importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valoración da importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer os conceptos básicos e as metodoloxías asociadas ás distintas ramas da lingüística aplicada.		AI1	BI1 CM4
		AI2	BI2 CM5
		AI3	BI3 CM6
		AI6	BI4 CM7
		AI7	BI5 CM8
			BI6
			BI7
			BI9
			BI10
Distinguir as principais ramas da lingüística aplicada		AI2	BI1 CM6
		AI3	BI2 CM8
		AI6	BI3
			BI4
			BI5
Xestionar e comprender as situacións comunicativas específicas:		AI2	BI1 CM4
-Aplicacións psicolingüísticas		AI3	BI2 CM5
-Aplicacións sociolingüísticas		AI6	BI3 CM6
-Interacción comunicativa		AI7	BI4 CM7
-Industrias da lingua e tecnoloxía lingüísticas			BI5 CM8
-Didáctica e aprendizaxe de linguas nun contexto multicultural e multilingüe			BI8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Conceptos básicos e procedementos na Lingüística aplicada	1.1. Contextualización das aplicacións da Lingüística 1.2. Lingüística teórica versus Lingüística aplicada 1.3. La Lingüística Aplicada en el conjunto general de la Lingüística 1.4. O seu raizame na Lingüística e a súa fundamentación
2. Lingüística aplicada: principais ramas	2.1. A Glosodidáctica: os problemas da aprendizaxe de linguas. 2.2. A Traductoloxía: os procesos de transferencia e o concepto de equivalencia comunicativa. 2.3. A Planificación lingüística que integra problemas de adaptación de corpus y de funcións (estatus). 2.4. A Lingüística clínica: patoloxías verbais e disfuncións da comunicación. 2.5. A Lingüística forense que subliña o papel dos rasgos lingüísticos particulares nos peritaxes de identificación. As asesorías en comunicación e a mediación comunicativa. 2.6. A Lingüística tecnolóxica (lingüística de corpus, lingüística informática e lingüística computacional) que diseña ferramentas para procesar automaticamente as linguas.

3. Desenvolvementos aplicados en aprendizaxe e ensino de linguas. A Glosodidáctica. Teoría e modelos en tradución.	3.1. A competencia plurilingüe e a competencia pluricultural 3.2. Un novo paradigma no ensino de linguas. Os enfoques plurais 3.3. Propostas didácticas 3.4. Consideracións xerais sobre a tradución. Teorías e modelos en tradución.
4. Aplicacións psicolingüísticas: patoloxías da linguaxe e adquisición da linguaxe	4.1. As aplicacións requeridas nas disfuncións comunicativas 4.2. A Lingüística clínica
5. Modelos e teorías aplicables en planificación lingüística. Política e planificación lingüísticas.	5.1. Definición de política e planificación lingüísticas 5.2. Os procesos de estandarización lingüística 5.3. As ideoloxías lingüísticas: lingua e conflito ecoloxía lingüística, as perspectivas socio-ecolóxica e comunicativa.
6. Aplicacións da Lingüística e novas tecnoloxías. A Lingüística tecnolóxica.	6.1. Lingüística computacional 6.2. Intelixencia artificial 6.3. Síntese e recoñecemento da fala 6.4. Lexicografía. Análise morfolóxico e sintáctico computacionais 6.5. Sistemas dialogados.
7. Aplicacións en asesorías de comunicación e peritaxes. A Lingüística forense.	7.1. Teorías discursivas relevantes para a análise das situacións comunicativas 7.2. Auditoría aplicada á comunicación interna e externa en institucións 7.3. O estudo do conflito comunicativo na relación profesional e na mediación 7.4. Auditoría comunicativa, e dereitos humanos e sociais 7.5. Lingüística forense e o seu desenvolvemento actual.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A6 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C5 C6 C7 C8	10	20	30
Traballos tutelados	A1 A2 A6 A7 B2 B3 B4	0	50	50
Lecturas	A1 A2 A3 A6 B1 B3 B5 B6 B7 B10 C4 C7 C8	0	15	15
Estudo de casos	A7 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 C4 C8	20	30	50
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Debates sobre as lecturas obrigatorias.
Traballos tutelados	Traballo académico sobre algún caso concreto relacionado coas disciplinas da materia.
Lecturas	Bibliografía básica sobre os distintos temas da materia, que servirán de base para as discusións dirixidas.
Estudo de casos	Análise na aula de casos empíricos de cada unha das subdisciplinas da Lingüística aplicada.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Traballos tutelados	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A7 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 C4 C8	Análise de casos diversos de cada un dos ámbitos da disciplina. Realización de exercicios breves.	30
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A6 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C5 C6 C7 C8	Lectura da bibliografía obrigatoria e participación activa no debate na aula.	10
Traballos tutelados	A1 A2 A6 A7 B2 B3 B4	Realización de dous traballos a partir das lecturas obrigatorias.	60

Observacións avaliación

1. Traballos tutelados: 60%; outras actividades evaluábeis: 30%; e asistencia e participación nas clases: 10%. En casos excepcionais debidamente xustificadas e a criterio do profesorado, o alumnado poderá optar a unha proba mixta (exame) co valor do 100% da avaliación.
 2. Valorarase tanto o contido teórico-metodolóxico coma o estilo, a capacidade argumentativa e a corrección idiomática.
 3. Non se admitirá ningún traballo nen tarefa entregada fora de prazo, agás situacións debidamente xustificadas.
 4. Calquera falta de honradez académica (plaxio, utilización de textos ou ideas doutros autores sen indicar a procedencia, copia en exercicios ou traballos, ou outras variabais destas características) será penalizada coa anulación total da actividade de que se trate e a penalización correspondente en virtude da normativa vixente.
 5. Obterá a calificación de NP (non presentado) o alumnado que non entregue algún dos traballos tutelados, aínda que teña realizado as restantes actividades. Será preciso obter un mínimo de 4 puntos (sobre 10) no traballo tutelado para poder facer o cómputo cos restantes apartados.
 6. O alumnado que teña que superar a materia en segunda oportunidade recuperará tan só as actividades que tivese suspensas. Nese caso, o profesorado facilitará as indicacións oportunas a propósito das características do traballo ou entrega de exercicios por medio da plataforma Moodle, indicando as datas e procedementos de entrega, para que o alumnado poida organizar con tempo suficiente as tarefas para a segunda oportunidade.
 7. A materia poderá ser adaptada ao estudiantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental). De ser o caso, deberán contactar cos servizos dispoñíbeis na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); no seu defecto, coa Titira ADI da Facultade de Filoloxía (no seguinte enderezo electrónico: pat.filoloxia@udc.gal).
 8. O nivel mínimo de competencia lingüística recomendado para cursar esta materia, no caso do estudiantado Erasmus e de convenios internacionais, é un B2 de acordo co Marco Europeo para o Ensino e Aprendizaxe de Linguas.
 9. A data límite para a entrega de actividades e traballo tutelado da primeira parte da materia será o 27 de outubro de 2023. A da segunda parte será o 15 de decembro de 2023.
- Alumnado con dispensa académica de exención de asistencia
- Os procedementos de avaliación serán o estudo de casos (35%) e o traballo tutelado (65%). O profesorado porá a disposición deste estudiantado tanto as instrucións para a realización como os procedementos de entrega a través da plataforma Moodle.
- As titorías concertaranse de maneira previa e terán lugar en horario apropiado tanto para o estudiantado como para o profesorado.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Appel, R. y Muysken, P. (1996). Planificación lingüística. En Bilingüismo y contacto de lenguas.. Barcelona: Ariel
- Bastardas Boada, A. (2013). Sociolinguistics: towards a complex, ecological view, en Massip-Bonet, À. y Bastardas-Boada, A. (eds.) Complexity perspectives on language, communication and society. Berlin & Heidelberg: Springer-Verlag
- Blanken, G. et al. (eds.) (1993). Linguistic disorders and pathologies. An international handbook. Berlín: Gruyter
- Byram, M. et al. (2002). Developing the intercultural dimension in language teaching. A practical introduction for teachers. Estrasburgo: Council of Europe (<http://goo.gl/i8XKp>)
- Calvet, Jean Louis y Varela, L. (2000). ¿XXIle siècle: le crépuscule des langues? Critique du discours Politico-Linguistiquement Correct?. . Estudios de Sociolingüística (Universidad de Vigo), (2)
- Calvet, Louis-Jean (2004). Por unha ecología das linguas no mundo. Santiago de Compostela: Laivento.
- Calvet, Louis-Jean (2007). As políticas lingüísticas. São Paulo: Parábola.
- Candelier, Michelier et al. (2008). MAREP (Marco de Referencia para los Enfoques Plurales de las Lenguas y de las Culturas), European Center for Modern Languages.. European Center for Modern Languages.
- Chapelle, Carol (ed.) (2012). The Encyclopedia of Applied Linguistics. London: Wiley & Sons, 10 vols.
- Cooper, Robert L. (1997). La planificación lingüística y el cambio social. Madrid: Cambridge U. P.
- Council of Europe (2001). Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. [Hay trad. en español del Inst. Cervantes]. Cambridge: Cambridge University Press.
- Crystal, David (1980). Patologías del lenguaje. Madrid, Cátedra, 1983.
- Del Valle, José (2005). ¿La lengua, patria común: Política lingüística, política exterior y el post-nacionalismo hispánico?.. <http://miradassobrelalengua.blogia.com/2007/061102-jose-del-valle-la-lengua-patria-comun-politica-li>
- D'Amico, Jack; Müller, Nicole & Ball, Martin (eds.) (2012). The Handbook of Language and Speech Disorders . London: Wiley & Blackwell.
- Diéguez Vide, Faustino & Peña Casanova, Jordi (2012). Cerebro y Lenguaje. Sintomatología neurolingüística. Buenos Aires/Madrid, Médica Panamericana.
- Fernández Pérez, Milagros (2004). ¿Lingüística aplicada?.. http://www.liceus.com/cgi-bin/aco/ling_geral/index.asp.
- Kaplan, Robert (2010). The Oxford Handbook of Applied Linguistics. . Oxford: Oxford University Press.
- Lacorte, Manel (coord.) (2007). Lingüística aplicada del español. Madrid, Arco Libros.
- Lechevrel, Nadège (2010). Les approches écologiques en linguistique. Enquête critique. . Lovain-La-Neuve : Bruylant-Academia, S. A.
- Marcos Marín, Francisco y Sánchez Lobato, Jesús (1991). Lingüística Aplicada. Madrid: Síntesis
- Morales López, Esperanza, Prego Vázquez, Gabriela y Domínguez Seco, Luzia (2006). El conflicto en las empresas desde el Análisis del Discurso. . Universidad de A Coruña, A Coruña.
- Payrató, Luis (1998). ¿La dimensión aplicada?, ¿Lingüística y lingüísticas?, ¿El supermercado lingüístico? y ¿¡Peligro!: lingüistas trabajando?. En De profesión lingüista. Panorama de la lingüística aplicada.. Barcelona: Ariel.
- Rhea, Paul (2007). Language Disorders from Infancy through Adolescence.. St. Louis, Missouri: Elsevier
- Sánchez Lobato, Jesús y Santos Gargallo, Isabel (2005). Vademécum para la formación de profesores. Enseñar español como segunda lengua (L2)/lengua extranjera (LE). Madrid, SGEL.
- Simpson, James (ed.) (2011). The Routledge Handbook of Applied Linguistics . London: Routledge.
- Smith, Benita R. & Leinonen, Eeva (1992). Clinical Pragmatics. Unravelling the complexities of communicative failure . London/N. York, Chapman & Hall,
- Stemmer, Brigitte & Whitaker, Harry A. (eds.) (1998). Handbook of Neurolinguistics, . London/New York, Academic Press
- Larsen-Freeman, Diane y Cameron, Lynne (2008). Complex Systems and applied linguistics. Oxford: Oxford U P.
- Plaza Pust, Carolina y Morales López, Esperanza (eds.) (2008). Sign Bilingualism: Language Development, Interaction, and Maintenance in Sign Language Contact Situations.. Ámsterdam: John Benjamins
- Bargiela-Chiappini, Francesca (eds.) (2010). The handbook of business discourse. Edinburg: Edinburg U. P.
- Del Valle, José y Narvaja de Arnoux, Elvira (eds.) (2010). Ideologías lingüísticas y el español en contexto histórico. Monográfico en Spanish in Context, 7/1.
- Galdia, Marcus (2009). Legal linguistics. Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Fernández Pérez, M. (1999). El enfoque pragmático en el diseño y proyección de pruebas de evaluación lingüística

en edad infantil. Pragmalingüística, 8/9: 113-122

- Cuetos, F. (ed.) (2012). Neurociencia del lenguaje. Bases neurológicas e implicaciones clínicas. Buenos Aires / Madrid: Médica Panamericana
- Fernández Pérez, M. (2005). ¿Cómo evaluar el lenguaje infantil?, en Serra, E. y Veyrat, M. (eds.) Estudios de lingüística clínica. 4. Problemas de eficacia comunicativa. Descripción, detección, rehabilitación.. Valencia: Univ. València
- Tomasello, M. (2003). Constructing a language. A usage-based theory of language acquisition. Boston: Harvard U. P.
- Lomas, C. (2014). La educación lingüística. Barcelona: Octaedro
- Vilarrubias, M. (2019). Por una ley de lenguas. Bilbao: Deusto
- Morales López, E. (2020). Discursive constructions on Spanish languages: towards overcoming the conflict framework.. Journal of Language and Politics. 19 (2): 311-330.
- Celi Pereira, Regina y Roca, Pilar (2009). Lingüística aplicada. Um caminho con diferentes acessos. Contexto

Bibliografía complementaria	Bargiela-Chiappini, Francesca (eds.) (2009) The handbook of business discourse, Edinburg U. P., Edinburg. Del Valle, José y Narvaja de Arnoux, Elvira (eds.) (2010) Ideoloxías lingüísticas y el español en contexto histórico, Monográfico de la revista Spanish in Context, 7/1. Galdia, Marcus (2009) Legal linguistics, Peter Lang, Frankfurt am Main. Larsen-Freeman, Diane y Cameron, Lynne (2008) Complex Systems and applied linguistics, Oxford U. P., Oxford. Hall, Christopher J.; Smith, Patrick H. & Wicaksono, Rachel (2017). Mapping Applied Linguistics, Routledge. Lopes da Silva, Fábio & Rajagopalan, Kanavillil (org.) (2004). A linguística que nos faz falhar. Investigação crítica. Parábola. Moita Lopes, Luiz Paulo da (org.) (2008). Por uma linguística aplicada indisciplinar, Parábola. Moita Lopes, Luiz Paulo da (org.) (2013). Linguística aplicada na modernidade recente, Parábola. Pennycook, Alastair (2018). Posthumanist Applied Linguistics. Routledge. Schmitt, Norbert & Rodgers, Michael P.H. (ed.) (2020). An Introduction to Applied Linguistics, Arnold. Wei, Li. (ed.) (2014). Applied Linguistics. Londres: Blackwell.
------------------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

O estudo de casos será unha compoñente fundamental na materia. O traballo tutelado requerirá necesariamente a análise de datos empíricos de calquera dos ámbitos da disciplina.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías